

1/2020
Odporúčanie Národnej banky Slovenska
z 28. júla 2020

o distribúcii vlastných zdrojov a zisku bankami
a poisťovňami počas pandémie COVID-19

Národná banka Slovenska podľa § 1 ods. 3 písm. a) bodu 3 a § 2 ods. 9 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 6 ods. 19 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 46/2011 Z. z. (ďalej len „zákon o bankách“) a § 79 ods. 20 písm. a) zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“) vydáva toto odporúčanie:

Článok I
Účel

(1) Európsky výbor pre systémové riziká (ďalej len „ESRB“) dňa 27. mája 2020 s cieľom zmierniť rozsah systémového rizika vo finančnom sektore a prispieť k ekonomickému oživeniu vydal odporúčanie o obmedzení rozdeľovania zisku počas trvania pandémie COVID-19 (ESRB/2020/7).¹⁾ Odporúčanie ESRB je určené príslušným orgánom členských štátov a má za cieľ zabezpečiť dostatočnú kapitalizáciu bánk a poisťovní na najvyššej úrovni konsolidácie v členskom štáte, prípadne aj na individuálnej alebo subkonsolidovanej úrovni, ak si to situácia vyžaduje.

(2) Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“) považuje za kľúčové, aby subjekty slovenského finančného trhu mohli naďalej plniť svoje úlohy vo vzťahu k subjektom reálnej ekonomiky počas trvania následkov pandémie COVID-19. Je dôležité, aby si subjekty slovenského finančného trhu aj v čase narastajúcej neistoty uchovali kapitál na zvýšenie odolnosti finančného sektora, posilnenie schopnosti absorpcie strát a financovanie domácností, malých a stredných podnikov a veľkých podnikov. Z tohto dôvodu uvedené odporúčanie ESRB považuje NBS za vhodné aplikovať na subkonsolidovanej úrovni bánk a poisťovní s významným vplyvom na slovenský finančný trh.

(3) Vzhľadom na narastajúce riziko z nesplácaných úverov poskytnutých bankami, očakávaný nárast poistných plnení v neživotnom poistení v odvetviach kryjúcich ekonomické škody a nárast rizika z transformácie splatnosti v životnom poistení, považuje NBS za vhodné, aby sa banky a poisťovne s významným vplyvom na slovenský finančný trh počas trvania hospodárskeho šoku súvisiaceho s pandemiou COVID-19 zdržali vyplácania dividend akcionárom, vyplácania pohyblivej zložky celkovej odmeny určeným osobám, prípadne transakcií, ktoré by mohli iným spôsobom znížiť objem alebo kvalitu kapitálu bánk, resp. poisťovní.

¹⁾https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/esrb.recommendation200608_on_restriction_of_distributions_during_the_COVID-19_pandemic_2~f4cdad4ec1.en.pdf

Článok II

Vymedzenie pojmov

Pojmy použité v tomto odporúčaní majú rovnaký význam ako pojmy použité v zákone o bankách, zákone o poisťovníctve, nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013) v platnom znení (ďalej len „nariadenie č. 575/2013“), delegovanom nariadení (EÚ) č. 604/2014 zo 4. marca 2014, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy so zreteľom na kvalitatívne a vhodné kvantitatívne kritériá na vymedzenie kategórií pracovníkov, ktorých profesionálne činnosti majú významný vplyv na rizikový profil inštitúcie (Ú. v. EÚ L 167, 6. 6. 2014) v platnom znení (ďalej len „delegované nariadenie č. 604/2014“) a delegovanom nariadení Komisie (EÚ) č. 2015/35 z 10. októbra 2014, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 12, 17.1.2015) v platnom znení (ďalej len „delegované nariadenie č. 2015/35“).

Článok III

Rozsah pôsobnosti

Toto odporúčanie sa vzťahuje na

- a) banky so sídlom na území Slovenskej republiky, ktoré vykonávajú bankovú činnosť na základe bankového povolenia podľa zákona o bankách s celkovými aktívami vyššími ako 2 mld. eur k 31. 12. 2019 (ďalej len „banka“) a
- b) poisťovne so sídlom na území Slovenskej republiky, ktoré vykonávajú poisťovaciu činnosť na základe povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti udeleného NBS podľa zákona o poisťovníctve s celkovými aktívami vyššími ako 0,5 mld. eur k 31. 12. 2019 (ďalej len „poisťovňa“).

Článok IV

Obmedzenia v distribúcii vlastných zdrojov a zisku bankami

(1) Obmedzenia v distribúcii vlastných zdrojov a zisku zahŕňajú výlučne uvedené transakcie a platby:

- a) výplata dividend akcionárom
 1. z nerozdeleného zisku a rezerv,
 2. z predbežného zisku nezahrnutého do vlastného kapitálu Tier 1,
 3. z koncoročného zisku nezahrnutého do vlastného kapitálu Tier 1,
- b) výplata pohyblivej časti celkovej odmeny členom štatutárneho orgánu, členom dozornej rady a vedúcim zamestnancom podľa § 7 ods. 21 zákona o bankách, ktorí sú zároveň osobami, ktorých profesionálne činnosti majú významný vplyv na rizikový profil v súlade s delegovaným nariadením č. 604/2014,
- c) platby kupónov a ich ekvivalentov v súvislosti s nástrojmi dodatočného kapitálu Tier 1,
- d) spätný odkup akcií s výnimkou prioritných akcií, iných kapitálových alebo dlhových nástrojov zahrnutých do vlastného kapitálu Tier 1, dodatočného kapitálu Tier 1 alebo kapitálu Tier 2.

(2) V prípade splnenia podmienok definovaných v článku 78 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 575/2013 sa obmedzenia podľa odseku 1 neuplatňujú.

(3) Platby a transakcie podľa odseku 1 sa týkajú ziskov vytvorených v rokoch 2019 a 2020, ako aj nerozdelených ziskov a iných rezerv z predchádzajúcich rokov.

(4) NBS odporúča, aby sa banky zdržali vydávania neodvolateľných príslubov na vykonanie transakcií a platieb uvedených v odseku 1 zo ziskov dosiahnutých v rokoch 2019 a 2020 počas účinnosti tohto odporúčania.

Článok V

Obmedzenia v distribúcii vlastných zdrojov a zisku poisťovňami

(1) Obmedzenia v distribúcii vlastných zdrojov a zisku zahŕňajú výlučne uvedené transakcie a platby:

- a) výplata dividend akcionárom,
- b) výplata pohyblivej časti celkovej odmeny členom štatutárneho orgánu, členom dozornej rady a vedúcim zamestnancom v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu alebo dozornej rady, ktorí sú zároveň osobami podľa článku 275 ods. 1 písm. c) a ods. 2 delegovaného nariadenia č. 2015/35,
- c) spätný odkup akcií a iných kapitálových alebo dlhových nástrojov zahrnutých do vlastných zdrojov.

(2) Ak poisťovňa pred uskutočnením alebo súčasne s uskutočnením ktoréhokoľvek z úkonov uvedených v odseku 1 plne nahradí nástroje alebo súvisiace účty emisného ážia nástrojmi vlastných zdrojov rovnakej alebo vyššej kvality za podmienok, ktoré sú udržateľné z hľadiska výkonnosti poisťovne v oblasti príjmov, obmedzenia podľa odseku 1 sa neuplatňujú.

(3) Platby a transakcie podľa odseku 1 sa týkajú ziskov vytvorených v rokoch 2019 a 2020, ako aj nerozdelených ziskov a iných rezerv z predchádzajúcich rokov.

(4) NBS odporúča, aby sa poisťovne zdržali vydávania neodvolateľných príslubov na vykonanie transakcií a platieb uvedených v odseku 1 zo ziskov dosiahnutých v rokoch 2019 a 2020 počas účinnosti tohto odporúčania.

Článok VI

Účinnosť

Toto odporúčanie nadobúda účinnosť 1. augusta 2020 a stráca účinnosť 31. decembra 2020.

Peter Kažimír v. r.
guvernér